

A - II (अस्य शैक्षणिकवर्षस्यैव(२०२३-२४) पाठ्यक्रमः)
(This syllabus is for this academic year only)

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकोड	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट
आचार्य- द्वितीयवर्षम्	तृतीयम्	DSCC2 4	<p>प्रथमाद्वितीयातृतीयाविभक्त्यर्थविचारः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. प्रथमार्थसङ्ख्यान्वयः, आख्यातद्विबहुवचनयोरेव सङ्ख्यार्थकत्वे युक्तिप्रतिपादनम् II. द्वितीयार्थान्वये प्राच्यनव्यमतभेदः, दोग्धि-याति-नयति-धातुसमभिव्याहारे णिजन्तधातुसमभिव्याहारे च द्वितीयार्थान्वयविचारः III. पश्यति-जिघ्रति-अनुमिनोति-जानाति-करोति-धातूनां समभिव्याहारे सन्नन्तसमभिव्याहारे च द्वितीयार्थान्वयविचारः IV. तृतीयार्थकर्तृत्व-करणत्व-हेतुत्वान्वयविचारः <p>आधारग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. व्युत्पत्तिवादः <p>सहायकग्रन्थाः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. विद्वन्मनोरमा एन्. एस्. रामानुजताताचार्यविरचिता व्युत्पत्तिवादव्याख्या II. प्रकाशः लक्ष्मीनाथझाविरचितः III. गूढार्थतत्त्वालोकः बच्चाझाविरचितः 	4
		DSCC2 5	<p>चतुर्थीपञ्चमीषष्ठीसप्तमीविभक्त्यर्थविचारः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. 'ब्राह्मणाय गां ददाति', 'रजकस्य वस्त्रं ददाति', 'पुष्पेभ्यः स्पृहयति' इत्यादौ, क्रोधद्रोहाद्यर्थकधातुसमभिव्याहारे, 'विप्राय शतं धारयति' इत्यादौ, 'युपाय दारु' इत्यादौ, नमश्शब्दयोगे, 'शुक्लीभवति' 'शुक्लीकरोति' इत्यादौ च वाक्यार्थविचारः । II. वृक्षात् पर्णं पतति इत्यत्र, भीत्रार्थानां धातूनां योगे, वारणार्थकधातुयोगे, उपाध्यायादधीते, मृत्पिण्डात् घटो जायते, हिमवतो गङ्गा प्रभवति इत्यादौ पञ्चम्यर्थविचारः, अस्मादयं दीर्घः इत्यादौ पञ्चमीनिर्वाहः च । III. शैषिकषष्ठ्यर्थः, निर्धारणषष्ठीस्थले वाक्यार्थविचारश्च । IV. भुवि गच्छति, वीणायां शब्दः, चर्मणि द्वीपिनं हन्ति इत्यादौ गोषु दुह्यमानासु गतः इत्यादौ च सप्तम्यर्थान्वयविचारः। <p>आधारग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. व्युत्पत्तिवादः <p>सहायकग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. विद्वन्मनोरमा व्युत्पत्तिवादव्याख्या 	4

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकोड	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट
		DSCC2 6	<p>शाब्दबोधः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. अभेदान्वयबोधः, तत्सामग्री, अभेदस्वरूपविचारश्च II. भावनामुख्यविशेष्यकबोधवादिनां मीमांसकानां मतसंग्रहः III. धात्वर्थमुख्यविशेष्यकबोधवादिनां वैयाकरणानां मतसंग्रहः IV. प्रथमान्तार्थमुख्यविशेष्यकबोधवादिनां नैयायिकानां मतनिरूपणम् <p>आधारग्रन्थाः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. व्युत्पत्तिवादः II. शाब्दतरङ्गिणी <p>सहायकग्रन्थाः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. शाब्दबोधमीमांसा-Part 1 II. न्यायकौस्तुभः(शब्दपरिच्छेदः) 	4
		DSCC2 7	<p>पदार्थान्तरताविचारः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. विषयता-आधेयत्वादीनां पदार्थान्तरत्वव्यवस्थापनम् II. सहजशक्ति-आधेयशक्तयोः पदार्थान्तरत्वमाशङ्क्य निरसनम् III. सादृश्यस्य ज्ञाततायाश्च पदार्थान्तरत्वमाशङ्क्य निरसनम् IV. गौणी-व्यञ्जनयोः लक्षणायामन्तर्भावः <p>आधारग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. सिद्धान्तलक्षणगादाधरी II. न्यायकुसुमाञ्जलिः (१,३,४ स्तबकाः) III. नीलकण्ठप्रकाशिका तर्कसङ्ग्रहदीपिकाव्याख्या <p>सहायकग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. शाब्दतरङ्गिणी II. नीलकण्ठप्रकाशिका तद्व्याख्या बालप्रिया च (एन्. एस्. रामानुजताताचार्यविरचिता) III. शाब्दबोधमीमांसा (तृतीयो भागः), एन्. एस्. रामानुजताताचार्यविरचिता 	4
	चतुर्थम्	DSCC2 8	<p>प्रामाण्यवादः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. प्रमात्वलक्षणम्, विमतप्रमात्वविमर्शः, सर्वांशे प्रमात्वम्, II. प्रामाण्यवादे साङ्ख्य-बौद्ध-न्यायमतानि मीमांसकमतत्रयं च, ईश्वरज्ञानस्य प्रमात्वविचारः III. प्रामाण्यस्य उत्पत्तौ परतस्त्वं गुणदोषविचारश्च IV. प्रामाण्यस्य ज्ञप्तौ परतस्त्वम् <p>आधारग्रन्थाः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. न्यायकुसुमाञ्जलिः II. गादाधरी (हेत्वाभासप्रकरणम्) III. सर्वदर्शनसङ्ग्रहः (जैमिनीयदर्शनम्) IV. नीलकण्ठप्रकाशिका V. प्रभा (न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीव्याख्या) <p>सहायकग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. न्यायकुसुमाञ्जलिव्याख्या - १. बोधिनी, २. न्यायकुसुमाञ्जलिविस्तरः II. सर्वदर्शनसङ्ग्रहव्याख्या वासुदेवाभ्यङ्करविरचिता 	4

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकोड	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट
		DSCC2 9	<p>अन्विताभिधान-अभिहितान्वयवादौ</p> <ol style="list-style-type: none"> I. अन्विताभिधानवादः II. अभिहितान्वयवादः III. स्फोटवादः IV. साध्वसाधुपदविचारः <p>आधारग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. न्यायमञ्चरी II. शाब्दतरङ्गिणी III. शाब्दबोधमीमांसा <p>सहायकग्रन्थः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. न्यायकन्दली II. न्यायभूषणम् III. तत्त्वचिन्तामणिः (शब्दखण्डः) 	4
		DSCC3 0	<p>स्वशास्त्रस्येतिहासः स्वशास्त्रप्रमेयसंग्रहश्च</p> <ol style="list-style-type: none"> I. प्राचीनन्यायवैशेषिकशास्त्रयोरुद्भवविकासौ, प्राचीनन्यायवैशेषिकाचार्याः, तेषां चरितम्, कृतयः, सुप्रसिद्धग्रन्थाः तद्रचयितारः II. नव्यन्यायस्योद्भवविकासौ, नव्यन्यायाचार्याः तेषां चरितम्, कृतयश्च III. पदार्थविमर्शः, प्रमाणविचारः, कारणविचारः, शाब्दबोधप्रक्रिया IV. आधुनिकयुगे न्यायवैशेषिकदर्शनोपयोगः, न्यायशास्त्रस्य विविधोपयोगित्वम्, भाव्यनुसन्धानचिन्तनम् <p>सहायकग्रन्थाः</p> <ol style="list-style-type: none"> I. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली II. न्यायसूत्रम् III. लक्षणमाला, अन्ये प्रामाण्यवादादिग्रन्थाः IV. History of Indian Philosophy (सतीशचन्द्र विद्याभूषण) V. फणिभूषणतर्कवागीशकृत- 'न्यायपरिचय' (अनुवादकः- डॉ किशोरनाथझा) VI. दर्शनशास्त्रस्येतिहासः 	4

